

Fiüggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszló, Gazdakör, I. t.
306. sz., ahová a lapra vonatkozó
összes levelek s közlemények
intézendők. Lapzárlat péntek d. e.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap

Felelős szerkesztő:
BOR JÁNOS

Kiadótulajdonos:
BORBÉLY SAMU

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egy negyedévre
16,000— kor. Vidéki előfizetők-
nek havi 2000 K postaköltséggel
több. Egy szám ára 1500 korona.

Keresik a formulát.

A legutóbbi évtizedek külpolitikai kérdésének intézésénél divatba jött, hogy az áthidalhatatlannak látszó ellentéteket addig csürik-csavarják, amíg aztán az érdekeltre valami közös megállapodásban való megegyezést kikényszerítenek. Az e fajta megegyezéseknek rendszerint nincs semmi tettejük, a tárgyaló feleket közömbösen hagyják s néhány évi próbálgatás után önmaguktól összeomlanak, mert életképtelenek. Nem diktálta azokat két vagy több nemzet közötti testvéries, benső ösztön, nemesebb erkölcsi felfogás, még kevésbé az elfogulatlan szelleme. Keresni kellett valami elfogadható kifejezést, megállapodást, kibuvó formulát, hogy ha egymást meggyőzni nem tudják, legalább egyidőre a lényegesebb megoldást elodázzák. A formulák veszedelmesekké szoktak válni a gyakorlati életben, mert a legtöbbször azok megalkotásánál hátsó gondolatok vezetnek a diplomatákat. Az Egyesült amerikai államok egyik jelentékeny kormányfője mondotta nemrégiben s ezt megerősítette a legutóbb lemondott angol miniszterelnök, Baldwin is mikor Anglia kormányhatalmát átvette, hogy a politika nem egyéb mint jó üzlet, amelyet ügyesen forgatni, kiaknázni, gyümölcsötvetni, az akadályokon átvezetni, ügyes diplomáciai formulákkal a fenforgó körülményekhez idomítani a hatalmat kezelő politikusok kötelessége. Tehát a politika jó befektetés, vegyeskereskedés a nagy államoknál.

Londonban a franciák körműszakadtáig védik a győzelemből kifolyó, erőszakon felépült jogait a németekkel szemben. Ha a versaillesi békeművön a legkisebb repedés esik, menthetetlenül összedől. Hogy ez meg ne történhessen, keresik hozzá a formulát. A Dawes javaslat mely Németország talpraállítását okszerű pénzügyi gazdasági és garanciális intézkedésekkel akarja biztosítani, a francia felfogás szerint ellentétben áll a versaillesi békében biztosított hatalmi jogokkal. Ezt az ellentétet kiküszöbölni és Herriot francia miniszterelnök helyzetét otthon megmenteni, most a konferencia vezetőinek legfőbb igyekezete. Lehet, hogy esetleg sikerül.

Tagadhatatlan, hogy Herriot francia miniszterelnök erélyesen kitart a francia álláspont mellett, mindamellett megállapítható, hogy jóindulattal van

eltelve az úgy lehető békés megoldása tekintetében. A londoni konferencián oly éles támadásokat intéztek, főleg az amerikai és angol politikusok a párisi béke lehetetlen megszorításai ellen, hogy annak hosszu életet adni ugysem lehet. Egyszerre azonban nem rugatják fel. Európa közgazdasági helyzete a német jóvátétel helyes, gyors és praktikus megoldásától függ. Ezt a franciák is tudják, érzik. Addig azonban míg Németország ipari és bányavidékei megszállva lesznek, a helyzetet Németországra nézve gyökeresen orvosolni nem lehet. Oly ellenállhatatlan erővel nyilatkozott meg az a felfogás a konferencián, hogy Herriot francia miniszterelnöknek csillapító táviratokat kellett Párisba küldeni a kamarához és a szenátushoz s mindkét házban szünetet tartani, nehogy akkorára bukott ember legyen, mire hazaérkezik. Ezért keresik most oly nagy gözzel a kivezető formulát, mely megmentse amit még menteni lehet a párisi-versaillesi ördögi módon összetákolt, végzetesen reánk nehezedő, erőszakos békeszörnyetegen.

Lehetséges, hogy majd megtalálják előbb-utóbb ezt a formulát. De

ez még egymagában nem fogja biztosítani sem a békét, sem a gazdasági helyzetet. Az volna igazán férfias, komoly megoldás, ha a francia nemzet önként ajánlaná fel a Ruhrvidékről való gyors kivonulást, ha feladná a büntető szankciókkal való fenyegetőzést és a nemzetek szövetségére s elfogulatlan elhatározására bízna a német jóvátétel és szankciók gyökeres rendezését. Páris most tisztán a háborus győzelem nyers erőszaka alapján ül Európa nyakán. Azt pedig ki lehet számítani és ezt jól tudja úgy a kis, mint a nagy ántánt; hogy diplomáciai fogásokkal és formulákkal egyideig toldozni, foldozni talán lehetséges lesz, de a világ végéig fentartani lehetetlen. Jönni fog egy bukás, egy kelemetlen felébredés, amikor a franciáknak is le kell szállani a lóról.

Bármily jóindulatu és eszélyes legyen azért a Dawes tervezet, a boszszuálló francia politika mindenben keresni fogja a gáncsot, az egyenetlenséget, a kibuvókat és mentő eszközöket, míg végre egyszer majd feldől önmagától a balkáni fogvicsorgatók üvöltése mellett összetákolt rabló párisi békeszörny.

Támogassuk a rokkantak munkaotthonát!

A tettek bizonyítanak! — Megértő lelkekre van szükség!

Alig indult meg városunkban a rokkant munkaotthon felállítási iránti mozgalom, már is több biztató jelt látunk a megvalósításba vetett reményünkhöz. A szép szavak és jószándékok azonban nem elégségesek arra, hogy a nemes célt elérhessük. Így gondolkozott közszereteten álló református lelkészünk. Demjén Ferenc nagytiszteletű ur is, amikor a tettek mezejére lépett s meghozta a maga főlemelő áldozatát a munkaotthon felállítására. Demjén: Ferenc ref. lelkész ur a következő sorokat intézte lapunk szerkesztőjéhez:

Örömmel olvastam b. lapjában, hogy a helybeli rokkantak is megmozdultak, munkaotthont óhajtanak teremteni. Meg vagyok győződve felőle, hogy azok, akik hűségükkel, hazafiságukkal bámulatba ejtették ellenségeinket is, képesek lesznek a munkaotthont felépíteni szorgalmas munkájukkal, kitarásukkal a jövődot biztosítani.

Én is hozzá óhajtok járulni ez otthon létesítéséhez, a rokkant otthon létesítéséhez ezennel 100 kgr. búzát felajánlok s azt az egyet elnökönek, vagy megbízottjának bármikor rendelkezésére bocsátom. Hajduszoboszló, 1924 július 28. — Tisztelettel Demjén Ferenc református lelkész.

Imé így beszél és így tesz egy megértő lélek, egy áldozatkész szív, akit minden nemes irányzatú társadalmi mozgalom élén látunk általános tisztelettel nevével Demjén

Ferencné urasszonnyal együtt. Hajduszoboszló város nemesen érző társadalmától függ most már csupán, hogy a jó példát követni fogják-e az áldozatos tettek; alkalmat, lehetőséget fog-e nyújtani arra, hogy azok a vagyontalan rokkantak, kiket a világháboru testi épségüktől megfosztott, tisztas munkával kereshessék meg mindennapi kenyérüket. A szoboszlói gazdátársadalom még nem mozdult meg, de joggal remélhetjük, hogy az áldozatból ki fogja vonni az őt illető részt.

A Mansz második szövő tanfolyama szeptemberben nyílik meg.

A helyi Mansz első szövő tanfolyama augusztusban véget ér. A tanfolyamot hallgató nők 12 heti kiképzésben részesülnek. Ezen idő alatt elsajátítják a szövés minden munkáját és a szövésre vonatkozó fontos számításokat. Hogy az első tanfolyamnak, habár most kevesen jártak a mezei munkák miatt, milyen sikere volt mutatja az a sok szép vászon, törülköző, törülő, mely a szövődében látható, melyet folytonosan árusítunk s melyre mindig hozzuk az újabb rendeléseket.

A második tanfolyam szeptemberbe kezdődik, melyre már is lehet jelentkezni. Kérjük tagjainkat, hogy aki a szövést meg-

akarja tanulni, az mielőbb jelentkezzen, iratkozzon be az elnöknőnél Demjén Ferencnél.

Hálás szívvel emlékezünk meg egy újabb ajándékról. Dr. Erdős Kálmán polgármesternek egyesületünknek egy csérelő kereket csináltatott 250.000 K. értékben. Égető szükség volt erre, mivel a szövöde eddig csak 1 csérelő kerékkel rendelkezett, de most, hogy már a munka gyorsabban és nagyobb arányban folyik ez kevésnek bizonyult, így ez a nemes adomány igen sokat segített, könnyítette a szövöde munkáját. Isten áldja meg jó szívéért, hazafias gondolkodásáért ajándékozónkat s fogadja az egyesület szeretetteljes meleg köszönetét.

Cifra rongyok.

Csonka országunkban most cséplés idején is százezrek nyomora kiált segítségért és a kérő szavukat nem akarják meghallgatni azok, akiknek módjuk van a segítségre.

Asztott keblü anyák vértelen ajka rebegi a kérő szót, ványadt kisdetek sirásától hangos az ország. Kétségbeesett tekintetű családapák összeszorított szája remeg a megalázott férfibuszkeségtől. Frissen domborodó sirok szaporodó tömege jelzi, hogy temeti a nyomorult nép önmagát, jövődjét, reményét és temeti az ország feltámadását.

Soha nem volt akkora a munkanélküliség, mint most. A mezőgazdasági munkások ezrei állanak dolog nélkül, mert sok helyen elverte a jég a termést. Az építő ipar még évek óta pang és más egyéb ipar sincs foglalkoztatva, amit bizonyít az is, hogy egyes városokban az iparosok százai hagyják félbe a mesterségüket és adják vissza az iparrendélyeket, mert már a napról-napra fokozódó adóterheket nem képesek elviselni. Ilyen a sorsa a dolgozó társadalomnak.

De nézzük csak az érem másik oldalát. A mulatók tele vannak boldog nevetőkkel. Az utcán sétáló félmeztelenek divatos cifra rongyokkal pompáznak, az ékszeres sziporkáival versenyez az összelopott, összecsalat és összeharcsolt vagyon tudatától derűs szemek kihívó csillogása. És senki sem gondol arra, hogy ez így sokáig nem mehet.

Ne a só, ne a szegényember mindennapi közszükségleti cikkét és iparát adóztassák meg, hanem a háborus szerzeményeket, mert ha ezt még most sem teszik meg, akkor leszakad a padló. Aztán fog-e a nyirkos gödörben meleget adni az átlátszó vékony cifra rongy, világosságot az ékszer és kacagástól lesz-e hangos a verem, vagy pedig a félelem őriőngő jajveszékeltéséről?

Ne higgye senki, hogy a nyomor hallgat, nem tud kérdezni, de hallgatásában is több a fenyegető kilátás, mint a szivtelen vagyon hivalkodásában.

Ne a cifra rongyot viselőknél az adóját szállítsák le hanem a dolgozóknak. A cifra rongy és az ékszer árából pedig jusson a szegényeknek is egy falat kenyérre, addig míg nem késő.

H i r e k.

— **A református templomban** ma délelőtt Demjén Ferenc lelkész, délután Szabó Gyula segédlelkész végzi az istenitiszteletet.

— **Eljegyzés.** Borbély Sámuel bankpénztárnok, lapunk kiadótulajdonosa július 27-én tartotta eljegyzését Hajduszoboszlón Faller Ida urhölgygel, Faller János hajduszoboszlói gyógytárlajdonos nővérével. Az eljegyzés a legszűkebb családi körben folyt le.

— **Házasságkötés.** Keresztury Sándor református néptanító és Molnár Ida ref. tanítónő aug. 2-án házasságra léptek. Az ifjú párra Demjén Ferenc ref. lelkész adott áldást a ref. templomban.

— **Dr. Erdős Kálmán** polgármester hivatalos ügyekben Budapesten tartózkodott, honnan péntek este tért haza.

— **A református iskolaszék** jul. 26-iki üléséről még a következőket jelenthetjük: Az iskolaszék tudomásul vette elnök-

lelkész jelentését az évről-évről vizsgák eredményéről s azt majd a presbitérium elé fogja terjeszteni. Az igazgató-tanítók évi jelentését valamint az iskolaszéki elnöknek az iskolák anyagi és szellemi helyzetére vonatkozó jelentését teljes egészében elfogadta. A Nagy Sándor alapítvány megüresedett ösztöndíjaira pályázatot hirdetett.

— **Vitéz telkekbe iktatás.** Augusztus 10-én nagy ünnepélye lesz Balmazújváros közönségének. E napon fogják ugyanis beiktatni azt a 26 vitézt a néhai Semsey Andor főrendiházi tag által adományozott vitézi telkekbe, akiket erre az adományozásra a vitézi szék érdemesnek ítélte. Az ünnepélyen a katonai és polgári hatóság, valamint a vitézi szék vezetői lesznek jelen. A vasuti állomásnál félkilenc órakor a vendégeket fogadják, 9 órakor istenitisztelet lesz a ref. templomban. 10 órakor a község képviselőtestülete diszközgyűlést tart, 11 órakor kivonulnak a helyszínre, hol vitéz Lázár Károly 4-ik honvédhuszár ezredbeli századost és 25 közvitézt és altisztet fognak beiktatni vitézi telkekbe. Vitéz Lázár Károly 125 kat. hold földhöz, a közvitézek és altisztek pedig 15—15 kat. hold földhöz fognak jutni. Vitézi telket fog kapni Hajduszoboszlóról vitéz Császy Elek reform. néptanító is, akit minden valószínűség szerint egy ott megüresedett tanítói állásra is megválasztanak a balmazújvárosi ref. iskolához.

— **Nem Tiszaeszláron, hanem Tiszaeszláron** égett a tűzbe a ref. lelkészi pár. Debreczeni megbízható híradás alapján közöltük jul. 27-iki lapszámunkban azt a tragikus tüzesetet, amelynek áldozata lett Kovács Lajos tisztaeszlári ref. lelkész és neje, továbbá két cselédje. Újabb értesülés szerint a borzalmas tüzeset nem Tiszaeszláron történt, mely nem tulságos messze esik egyébként sem Tiszaeszlártól. Az ottani ref. lelkész Kovács Gyula és neje égtek bele cselédjeikkel a paróchia épületébe, melynek mennyezete rájuk szakadt. A tragikussorsú lelkészi párt öt árva gyermek siratja.

— **A Hajdumegyei Takarékpénztár** igazgatósága július 26-án tartott ülésében elhatározta, hogy a bank alap- és tartaléktőkéjét 40, illetve 80 millió koronával felemeli s ez irányban az összehívandó közgyűlésnek javaslatot tesz.

Az utcák elnevezését végrehajtotta a városi tanács. A munka általában nagyon jól sikerült, azonban több jogos felszólalást hallottunk arról is, hogy egyes utcákat nagyon közönséges névre kereszteltek el, például: a debreczeni főutvonalat Szilfakalja utcának nevezték el. A hatodik tizedben Sete utcát is létesítettek. Mindezeket azonban még pótolni fogják, illetve az utcák lakóinak kérelmére bizonyára megváltoztatják.

— **Csokonay-Színház tagjai** Hajduszoboszlón. Lapunk zártkörű érkeztet a hír, hogy a Csokonay-Színház legkiválóbb tagjai aug. hó 9. és 10-én városunkban fognak tartózkodni és válogatott műsorról mindkét este rendkívül nagyszerűnek ígérkező és magas, művészi színvonalú előadást rendeznek. Az előadások iránt már is igen nagy érdeklődés mutatkozik, mert hiszen a Csokonay-színház tagjait érthetetlen okokból éve óta sajnosan nélkülözte közönségünk. Felül többek között Champera Lola a Csokonay-színház primabalerinája, aki olaszországban igen nagy sikereket aratott a közelmúltban és Rolkó a népszerű komikus is. Az előadások helye valószínűleg a ref. elemi népiskola díszterme, vagy a Turul mozgó lesz.

— **A Pusztangyalházi közbirtokosság** jul. 27-én S. Kovács Sándor elnöke alatt ülést tartott. A közbirtokossági tanács gazdasági ügyekkel foglalkozott.

— **Halálozás.** Nagy Károlyné Simon Zsuzsanna urnó, Borbély Gábor szövetkezeti igazgató sógora 55 éves korában hosszas betegség után Hajduszoboszlón elhalálozott. Temetése jul. 31-én ment végbe. A megboldogult felett Demjén Ferenc ref. lelkész mondott gyászimát.

— **Köszönetnyilvánítás.** A július 27-én tartott rokkantbálon felülfizettek a következő urak: Karácsonyi Ferenc 25, Madarász József 25, Körner Géza r. tanácsos 100, Tibai Sándor 5, Borbély Ferenc 100,

Barbócz Zsigmond 200, dr. Erdős Kálmán 100, dr. Hetey László 50, Zöld Bernát 10, Márkus nővérek 5, Kircsy Gyula 5, Borbély Elek 10, Kovács Lajos 50, Auspitz Sámuel 10, özv. dr. Grósz Adolfné 30, dr. Grósz József 100, Muhi Dániel építőmester 10, Marton József prnök 50, Böszörményi Ferenc 10, Oborzil Gyula 50, Neumann József 50, Grósz Sándor fakereskedő 50, dr. Grósz Péter orvos 50, Grósz Imre kereskedő 50, vitéz Radnóthy István 50, Fehér Gábor tanácsnok 20, Azlen Emil plebános 100, dr. Pap Ernő ügyvéd 50, dr. Bihari Kálmán 300, dr. Márton László orvos 50, B. Nagy Sándor igazgató 50, Zala Emil gyógyszerész 50 ~~ezzer~~, néhai Körner Béla örökösei 1 millió koronát. Az egyesület támogatására felajánlott ezenkívül Demjén Ferenc ref. lelkész úr egy métermázsza búzát. A rokkantegyesület választmánya e helyen fejezi mélyeség háláját és őszinte köszönetét az adományozók iránt megértő, támogató jóindulatukért. Ugyancsak hálás köszönetét fejezi ki az egyesület választmánya a helybeli m. kir. államrendőrség vezetőségének az egyesület iránt kimutatott önzetlen támogatásáért. A rokkantbál bevételét Nt. Demjén Ferenc ur buzaadományán kívül kitett 5,761.000 koronát, a kiadások összege 1,157.190 koronát, maradványul mutatkozik 4,603.810 korona. Hajduszoboszló 1924 július 31-én. Császy Sámuel, Makay Sándor pénztárnokok, Kigyós Lajos, Dancs István, Dobozi Gábor ellenőrök.

— **Sok pénzt takarít meg,** ha háztartási szükségleteit *Láczy Kálmán* fűszerüzletében szerzi be.

— **Cséplőgépek vizsgálata.** Dr. Erdős Kálmán polgármester vizsgálatot rendelt el azon cséplőgép tulajdonosok ellen, akiknek cséplőgépei kifogás alá estek és ily irányban a cséplőgép gazdák panasszal fordultak hozzá. A vizsgálat több esetben megállapította a lapunkban ismertetett panaszok jogosultságát. Van olyan gép, amelyik a maghozam felét is benne hagyta a szalmában. Az ilyen cséplőgép további működése betiltatott. A legfőbb hiba az, hogy nem képesített szakemberek összevárosolják a régi rozoga cséplőket s azokat nem tudták rendbehozni. Az így okozott gazdasági kár kiszámíthatatlan.

— **Iskolai tanulók** teljes ellátásra felvétetnek Debreczen, Péterfia 62 sz. alatt.

— **Tilos a legelőkről a trágyahordás.** Felmerült esetekből kifolyólag a közbirtokossági elnökség a közbirtokossági legelőkön összeszedett trágyák hazahordását a felsőbb hatóságok rendelkezésére támaszkodva tiltotta s utasította közegeit, hogy aki e rendelkezés ellen vét, azonnal feljelentsék a hatóságnál.

— **Krisch Károly** cserépkályha rak-tára Debreczen, (Piac-utca 89. Telefon: 12—13) Raktáron tartok legtüzállóbb cserépkályhákat, kandallókat, takaréktűzhelyet, elvállalok átrakásokat és javításokat is.

— **Algebra és Geometria.** Hézgapótló mű hagyta el a napokban a sajtót. Az országosan ismert *Zsoldos Tanintézet* kiadásában megjelent a középiskolai algebra és geometriai tananyaga világos, egyszerű és mindenki számára érthető feldolgozásban. A mű mindenképpen alkalmas arra, hogy abból a középiskola matematikai tananyaga közvetlen magyarázatok nélkül is megtanulható legyen, mert bőséges utbagyításokkal és lépésről-lépésre kidolgozott példákkal van ellátva. Valószínű, hogy a tanulni vágyók éppoly örömmel fogják üdvözölni a *Zsoldos Tanintézetnek* ezen újabb kiadványát, mint a középiskola alsó négy osztályának tananyagát két kötetben tartalmazó *Összefoglaló Tankönyv* című mű megjelenését. A *Zsoldos Tanintézet* kiadványai megrendelhetők az intézetnél: Budapest, VII., Dohány-utca 84.

Pályázati hirdetmény alapítványi ösztöndíjra.

A H. szoboszlói ref. egyház pályázatot hirdet a **Nagy Sándor alapítvány ösztöndíjaira.** Pályázhatnak helybeli születésű, jó általános osztályzattal bíró felsőbb iskolai tanulók. Pályázati kérvények f. év augusztus 5-ig adandók be a lelkészi irodába.

— Frissen pörkölt zamatos kávé csak Váczy Kálmán fűszerüzletében kapható.

Zongorázni tanít kezdőket, haladókat Erdöss Viola III. 105.

Eladó ház-as-udvar. VII. tized 52 sz. alatti ház-as-udvar örökáron eladó. — Értekezni lehet ugyanott Hódos Lajos tulajdonossal.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Eljegyzés: Bálint Árpád — Zakar Etelka.

Halottak: Baranyi Sándorné Somogyi Eszter 31 éves, Barbócz Andrásné Simon Lidia 83 éves, Pető Lidia 3 hónapos, Nagy Károlyné Simon Zsuzsanna 55 éves, Szerepi Etelka 3 hónapos, Tóth Károly 57 éves.

Sport.

A H. S. E. ma délután a Debreczeni Máv. Testgyakorlók Körének kombinált csapatát látja vendégül. Az első klasszisban is az elsők között működő debreczeni csapat kellemes játékot fog nyújtani szoboszló város közönségének, A. H. S. E. a következő összeállításban fog szerepelni: Dénes, Tornyai, Kovács, Lakatos, Kerezsi, Szabó, Tóth, Horváth, Bartal II., Bartal I., Grösz. Ha a H. S. E. játékosok lelkesedéssel fognak küzdeni a D. M. T. K. kombinált csapatnak méltó ellenfelei lesznek. A mérkőzés pontosan 4 órakor kezdődik.

Közgazdaság.

TERMÉNYTŐZSDE.

Tegnap hivatalos árfolyamok a következők: 76 kg-os tiszavidéki buza új 400—425, fehér-megyei és pestvidéki buza 417.5—422.5, 78 kg-os tiszavidéki buza új 427.5—432.5, fehér-megyei és pestvidéki buza 425—430, rozs ó 355—360, rozs új 355—360, zab ó 400—410, zab új 380—390, tengeri 385—395, repce 610—625, korpá 266—275.

Felhívás a Gazdatársadalomhoz magyar kölcsön jegyzésére.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja a gazdatársadalom figyelmét, hogy a népszövetségi magyar kölcsön magyar részének jegyzése augusztus elsejétől kilencedikéig kerül nyilvános aláírásra. A jegyzésben való részvétel, mint pénzbefektetés igen előnyösnek sőt igen kedvezőnek mondható. A kölcsön kötvények egyenkint 20

dollár, vagyis kereken száz aranykoronára szólnak. A kibocsátási árfolyam nyolcvannyolc $\frac{1}{10}$ -os, azaz egy husz dolláros kölcsön-címlet körülbelül másfélmillió papirkoronával megszerezhető, úgy, hogy a névleg hét és fél $\frac{1}{10}$ -os kamatozás valóságban nyolc és fél $\frac{1}{10}$ -ot tesz ki és aranyban, illetve dollárban van biztosítva.

A népszövetségi magyar kölcsönnek az angol, amerikai és az olasz pénzügyi piacokon történt többszörös tulajgyezése fényes tanujelét szolgáltatva annak, hogy a külföldi bizik Magyarországnak, mint agrár államnak mielőbbi teljes gazdasági talpraállításában. És ha a ridegen számító külföldi pénzügyi körök biznak ebben, mennyivel inkább kell biznia Magyarországnak gazdasági talpraállításában minden magyar embernek, és elsősorban az áldott magyar földön ezen az aranybányán gazdálkodó magyar gazdatársadalomnak. Ma a föld termékenysége az egyetlen szolid érték és amikor a magyar Alföld kincsei Európa egyik legnagyobb gazdasági értékét reprezentálják, lehetetlen, hogy a gazdatársadalom tanúságot ne tegyen arról, hogy bizunk magunkban és hiszünk a népszövetségi kölcsön segítségével talpraállításunk, pénzügyi és gazdasági megújulásunk biztos lehetőségében.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja a gazdatársadalom minden tagját, hogy tegyen e hitéről tanúságot magyar állami kölcsön-címletek minél nagyobb számában jegyzésével. A husz dolláros címletek nyolcvannyolc $\frac{1}{10}$ os kibocsátási árfolyamon megközelítően három és féltől négy mázsa buza értékéért megszerezhető. A gazdaközönség ily módon ugyanis nemcsak legbiztosabban és legelőnyösebben kamatozólag elhelyezheti pénzfelteslegét, hanem, egyben hazafias kötelességének eleget téve Hazánk gazdasági talpraállítását célzó munkásságot gyakorlatiasan szolgálva mielőbbi pénzügyi és nemzetgazdasági megújulásunkat teszi lehetővé.

Dunántúli falvak pusztulása.

Több, mint egy hónapja katasztrófális vihar dühöngött a Dunántúlon, romba döntve három virágzó községet és megsemmisítve a gazdák egész évi fáradságos munkájának gyümölcsét a termést is.

A pusztulás mértékéről csak most nyertünk tiszta képet, amikor a hivatalos statisztika adatai szerint Bia, Páty és Torbágy községekben 2350 lakóházból 550 romhalmazzá lett és azonkívül igen sok rongálódott meg, úgy, hogy a lakosság fele hajléktalan maradt. Elpusztultak a földre tiprott vetések, sőt 23.000 pompás gyümölcsfa és több ki-

31. sz. Független Hajduság 3

csavartan, hatalmas jegenyefák derékban ketté törve, elhullott állatok ezrei hirdetik a vihar utját.

Az anyagi sok milliárdos kárt jelentő pusztulás azonban nem minden, öt halottja és hetven súlyos sebesültje is volt a katasztrófának. Az életben maradtak pedig hajlék és kenyérméltó a legnagyobb nyomor küszöbén lépnek csaknem tehetetlenül az ősznek és télnek.

Allami segítség nem a helyreállításra, de csak e pillanatnyi felségélyezésre sem lehet elég. Csak a megértő társadalom a magyar testvéri szeretet, a szerencsétlenül jártak iránti szánalom segíthet rajtuk.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ezúton kér fel tehát mindenkit, hogy tehetőségéhez képest juttasson a földig sujtott dunántúli testvérek talpraállítására igaz szívből és megértésből jövő adományokat és gondoljon a régi mondásra: „Ma nekem — holnap neked”. Adományok a „Falu” Országos földmives szövetség Budapest VIII., ker. Vas utca 19 (tizenkilences) küldendő, s a szövetség fogja azokat rendeltetésük helyére eljuttatni és hirlapilag nyugtáznia.

A bor fényüzési adója.

Tekintettel azon érdeklődésre, mely a fényüzési forgalmi adó alá eső belföldi borok értékhatárának legutóbbi megállapítása óta bekövetkezett, valamint az amugy is minimális jövedelmet szolgáltató szőlőbirtokokat az adó áthárítás révén érő méltánytalan megterhelésre, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felterjesztéssel fordult a Pénzügyminiszterhez, melyben a belföldi borokat terhelő fényüzési adónak a bortermelés mint közgazdasági érdekből mellőzni, illetőleg amennyiben ez nem lehetséges az értékhatár felemelését kéri. Remény van rá, hogy a Pénzügyminiszter méltányolni fogja a súlyos viszonyok közt levő szőlőgazdák érdekében tett felterjesztést.

Szarvasmarha tenyésztésünk.

Állattenyésztésünk ágai között a legkevésbé egyöntetű állományt szarvasmarha tenyésztésünkben találhatjuk fel. Ezen jelenség nevezetesen a nem tisztá vérben tenyésztett, hanem fajtakeverékek és keresztezések sorozatán keresztül ment, egymástól külmre és tehetőségre elütő egyedekből álló állomány nagy hátrányokat rejt magában mezőgazdasági kulturánk fejlődése szempontjából. A nyugati szarvasmarhák az elmúlt évtizedekben, jobb tejelő képességük révén meglehetősen gyorsan terjedtek el. Rövidesen családások következtek azonban be ezen a téren. A tejelőképesség csökkent, a

Fajborok üvegezve kaphatók.

Jól
— jutányosan és bizalommal —
vásárolhatunk
Cserny István
fűszer-, vegyes- és rövidárak üzletében
HAJDUSZOBOSZLÓ
II. tized

Aromás, Pörkölt és darált kávék.

Ia Mosó szappan $\frac{1}{2}$ kg. 8,000 K.

Figyelem! Ha szép akar lenni forduljon bizalommal

a **LYVIA** illatszertárhoz, ahol a legelőkétebb, biztos hatású, budapesti egyet. tanár receptje szerint készült **ARCKRÉMEK** (májfolt, szeplő, pattanás és mitesser ellen) kaphatók!

Az összes **HAJBETEGSÉGEK** ellen (hajhullás, hajmolyosodás, korpásodás, hajtörés) szükséges szerek valamint **IZZADÁS** (láb és hónalj) ellen is csak a legkiválóbb, biztos hatású szereket ajánlom.

Kapható továbbá a legjobb minőségben: női és férfi harisnya-tartó, haj- és szakálynirógép, önbortva, sérvkötő, irigátor felszerelve és az összes gummiárúk, kefe- és fésűárúk és a legdivatosabb hajcsattok. — Háztartási cikkekben mindenkinél olcsóbban ajánlok: mosó szappant, tábla- és rizskeményitőt, kékitőt, kályha aranyozót és ezüstözöt, pergamentpapírt, kötöző spárgát, valódi Heyden Salycilt, orosz théát, Diana sósborszeszt stb.

Tisztelettel **LYVIA** illatszertár (a Rácz Péter féle trafik mellett).

3 db. finom pipere szappan 7500 K.

Stern József rt.

Budapest

Calvin-tér 1

Alapított 1860. évben

Kizárólag elsőrendű minőségben a legelőnyösebb áron

Női és férfi ruhaszövetek • Női-, férfi- és gyermek-fehérművek
Vászon- és mosóárak

külterjes tartáshoz nem szokott állatok leromlottak s a nem kielégítő eredmény más nyugati fajtaival való kísérletezésre indította a gazdákat, noha már akkor is voltak br. Jósika, Lészay, Sperker stb. fel-emelték szavukat a nyugati marha behozatala ellen s a gyakorlatban is jelentős eredmények felmutatásával igyekeztek bebizonyítani, hogy megfelelő borju nevelés és tenyészállattartás mellett a magyar fajta szarvasmarha épen nem marad mögötte tehetőség dolgában a nyugati fajtaéknak.

Ha akkor a gazdatársadalom ezen irányban halad, úgy ma már a magyarfajtának tejlő és az igazhatóság kára nélkül hustermelő fajtaváltozásával rendelkezzenek, melyek viszonyaink között feltétlenül jobban megfelelőbbek volnának, mint a más klimatikus és takarmányozási viszonyok közül származó nyugati marha, melynek a mi viszonyaink között elfajzása és leromlása általában lehet, mint igás állat pedig a mi talajművelés és mezőgazdasági kulturánk szempontjából végtelenül fontos, egyáltalában jelentéktelen.

Ez álláspontot foglalta el a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara állattenyésztési és legelőértékesítési szakértője is f. év május hó végén s az értekezleten résztvett országos sőt európai nevű szakembereink, kiváló gyakorlati gazdáinkkal egybehangzóan a magyarfajta tenyésztésének felkarolása mellett foglaltak állást, úgy számszerű terjedését, mint tovább fejlesztését kívánják szolgálni.

Van példa jelenleg is szemünk előtt, egyrészt Debreczen város törzs és a debreczeni gazdák cifra gulyája, másrészt Batta Sándor mezőhegyesi ménésbirtoki jószágigazgató kísérleti eredményei,

melyek azt mutatják, hogy megfelelő tartás, helyes borjunevelés és tenyész kiválasztás mellett tehetőségekben a magyar szarvasmarhát is a nyugati származású marhánál kiválóbb fajta változatok kialakításával fejleszteni lehetséges.

Ebben az irányban kell tehát szarvasmarha tenyésztésünknek haladnia, mert e tekintetben a törvényes rendelkezésen alapuló kényszer szabályok nem elégségesek a cél érdekében, szükséges, hogy saját jól felfogott érdekünkben kényszer nélkül, saját belátásunkból haladjunk kiváló szakferfiaink által jónak és helyesnek talált irányban ami kiváltként az igaerőben, szükölködő alföldi gazdaságokban szinte parancsolólag előírja a magyar marha tenyésztésének felfokozását.

Kislakásépítések elősegítése.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet keretében alakult „Falusi Kislakás Építő Akció”-nak Tiszántúlon levő tároló telepeiről, melyek Debreczenben, Békéscsabán, Nagyszénáson, Nyírbaktán és Törökszentmiklóson vannak, kedvezményes áron beszerezhetik az összes építkezéshez szükséges faanyagokat az 50 kat. holdat meg nem haladó birtokkal bíró földtulajdonosok és az 1920-XXXVI. tc. alapján házhelyhez juttattottak.

Az igénylők kérelmükkel közvetlenül az egyes telepkezelőségekhez forduljanak. A debreczeni telepkezelősége: Ekly József telepe Debreczen Diószegi ut 30. A békéscsabai telep vezetésége: Békéscsabai Kisgazda Bank és Hitelszövetkezet. A nagyszénási telepkezelősége: Nagyszénási Hitelszövetkezet. A nyírbaktai telepkezelősége: Nyírbaktai Hitelszövetkezet. A Törökszentmiklósi telepkezelősége: A Törökszentmiklósi Gazdák Gözmalma R. T.

PYRAM
bőven
caraubás,
terpentindus a
békebelinél is jobb
minőségben készülő kiváló
tisztító és konzerváló
hatással
bíró cipő-
krém.
Benes Testvérek vegyészeti gyár Rt.
GYŐR.

HERCZEG ANNA

női felöltők modellháza.

Női Felöltők, Kosztümök,
Szövet és Béli ruhák

nagy választékban
A LEGOLCSÓBBAN!

DEBRECZEN

Piacz-utca 41. szám. Dohánygyáruda mellett.

Minden nap frissen pörkölt kávé.

Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. vásárló közönséget, hogy l. t. 65. szám alatt, a ref. központi elemi iskolával szemben levő, volt Plón-féle könyvnyomda helyiségében **fűszer- és vegyeskereskedést nyitottam.**

Amidőn ezt a mélyen tisztelt vásárló közönség szives tudomására adom, egyben van szerenésém értesíteni, hogy áruimat legelsőrendű budapesti cégektől szereztem be, mely garancia azok jó minőségéről és olcsóságáról.

A n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva magamat, vagyok kiváló tisztelettel **Váczy Kálmán, kereskedő.**

Pontos kiszolgálás! Olcsó árak!

Kiválóan szép és izléses nyomtatványokat készít Lading János könyv- és műnyomdájában Kisujszállás, a ref. főgimnáziummal szemben.

Sport, utazási és **alkalmi fűzők** melltartók, harisnyatartók a legújabb divat szerint. **Halcsontnélküli fűző 90000 K-tól** **KŐSZEGI R. fűzőkészítő** Budapest, VIII., Rákóczi-ut 9. Fűzők átalakítása és tisztítása jutányos áron.

FÜGMŰTEREM BUDAPESTRŐL!
Váry János
áll. vizsgázott fogász
Található Hajduszoboszlón hetenként kétszer. Szerdán és szombaton l. t. 286. (Posta u.)
Többi napokon Debreczenben Darabos-utca 18. szám.
Mérsékelt díjszabás.
FELVILÁGOSÍTÁS DIJTALAN.

Értesítés. Értesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy **cukrász** fizetemben már lehet állandóan kapni elsőrendű **fagylaltot és jegeskávét, tejhabot; hideg és meleg kávét, csokoládét és málna-szörpöt.**

Megrendelésre bármikor és bármily időszakban készítek legfinomabb **tortákat és süteményeket.**

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem.

Mély tisztelettel

Nichter Károly

cukrász Hajduszoboszlón, a Hajdumegyeyi Takarékpénztár épületében.

Komlós Géza

női felöltők divatházában

Debreczen, a megyeháza mellett

A tavaszi újdonságok megérkeztek

u. m.:

Kosztümök, Ruhák, Bluzok, Aljak, Jumperek nagy választékban

olcsó árakban!

Zsoldos Tanintézet
a legjobban készít elő magánvizsgákra
BUDAPEST
VII., Dohány-u. 84. Tel.: József 124-47.
Algebra és Geometria a középiskolák teljes tananyaga egyszerű nyelvezettel, bő magyarázatokkal megrendelhető.
Összefoglaló tankönyv a középiskola négy alsó osztályának tananyaga két kötetben megrendelhető.

Világszenzáció
AZ APOLLÓ DIVATÁRUHÁZ
DEBRECZEN, Piac-u. 67. sz. (Miklós-utca sarok) Telefon 764. sz.
olcsó árai.
Dus választék
selymek, batisztok, LIBERTI BATISZTOK, RUHAVÁSZNAK, GRENADINOK, KOZMANÓCZY VOÁLOK, vásznak, zephirek, férfi- és női-kostüm s ruhaszövetek, női és férfi divatcikkben, kötött- és szövött-árakban.
Feltűnően olcsó árak!
Ne mulassza el megnézni kirakatainkat.